

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 24 d'abril de 2008

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La Sra. M.N.S. va presentar davant de l'Hble. Batllia demanda laboral contra la societat A. SA i contra el Sr. C.S.M., en reclamació de les quantitats de: 3.200 € en concepte de retribucions en espècies per l'avantatge material de l'allotjament; de 500 € en concepte de l'avantatge material de la pensió alimentaria; de 19.138,72 € en concepte d'hores extraordinàries; de 931,20 € en concepte de salari corresponent als 12 dies treballats al mes d'octubre del 2005; de 4.195,65 € en concepte d'indemnització per desestiment justificat; amb cotització a la CASS dels imports corresponents.

II.- La societat A. SA i el Sr. C.S.M. varen plantejar l'excepció de manca de legitimació passiva del Sr. C.S.M., i sobre el fons es varen oposar a totes les pretensions de l'actora, i formular demanda reconventional en reclamació de les quantitats : de 3.732 € en concepte d'allotjament del marit de la Sra. M.N.S. en l'habitatge situat a l'edifici Amadeus d'Arinsal; de 2.700 € en concepte d'indemnització per ocupació indeguda de l'habitatge esmentat a comptar del dia 18 d'octubre del 2005 fins el dia 18 de gener del 2006; de 30 € en concepte d'indemnització per cada dia que l'adversa

continui ocupant el referit habitatge; i aquelles altres quantitats que A. SA hagi de satisfer en concepte d'electricitat, aigua i calefacció del pis de referència.

III.- Per sentència de data 31 d'octubre del 2007, l'Hble. Tribunal Unipersonal de Batlles, secció civil, estimant parcialment la demanda principal, havent prosperat al respecte l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva pel que afecta al defenent Sr. C.S.M., i desestimant íntegrament la reconvenció, en donar-se lloc a l'excepció de manca d'inadequació de procediment, va condemnar a la societat A. SA a indemnitzar a la Sra. M.N.S., en la suma global de 15.233,77 €, amb l'afegit de que tots i cadascuns dels conceptes indemnitzats hauran de provocar necessàriament per part de la societat A. SA llur regularització prop de la CASS, més els interessos legals descrits en el VI Considerant, amb imposició de costes a la societat A. SA segons disposa el VIII Considerant.

IV.- Contra aquesta resolució la societat A. SA ha interposat recurs d'apel·lació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part que recorre manifesta: que malgrat haver estimat l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva del Sr. C.S.M., la sentència no condemna a la demandant a satisfer al mateix les costes processals ocasionades en el present plet; que el primer jutge no ha valorat suficientment les proves obrant en autes de les quals es desprèn que A. SA no deu res a l'adversa en concepte d'hores extraordinàries ni per cap altre haver laboral i, en conseqüència que la Sra. M.N.S. va desistir unilateralment del seu contracte de treball sense que existissin cap dels motius previstos en l'article 75 de la Llei sobre el contracte de treball; que en efecte, no tant sol la Sra. M.N.S. no ha provat la realització de les hores extraordinàries que reclama sinó que A. SA ha aportat proves que demostren que les hores extraordinàries que va realitzar la treballadora ja l'hi

van ésser remunerades i/o compensades; que ha quedat acreditat que les 8 hores setmanals que treballava la Sra. M.N.S. li eren abonades mensualment amb els increments legals per quant les 8 hores extraordinàries que A. SA pacta amb els seus treballadors ja estan comptabilitzades en el seu salari; que per l'improbable supòsit que es consideri provades la realització d'altres hores extraordinàries, s'hauria de tenir en compte que el preu de l'hora de treball no és el que arriba a calcular el primer jutge, sinó de 6,95 € nets; que només s'ha de satisfer a la treballadora la quantitat de 765,12 € corresponent al salari del mes d'octubre del 2005; que com pot ser que la quantitat satisfeta en concepte de quitança, per un import de 1.580,14 € no es dedueix de la quantitat global que la sentència considera que l'empresa deu a l'adversa, si el càlcul que s'efectua parteix de l'import reclamat en la demanda quan encara la societat A. SA no havia satisfet la referenciada quantitat; que havent quedat provat i demostrat que la Sra. M.N.S. i el seu marit ocupaven el pis d'autes com a contraprestació pel serveis laborals d'aquesta, no es pot estimar l'excepció de manca d'adequació del procediment laboral plantejada.

II.- La Sra. M.N.S. va començar a treballar pel compte de la societat A. SA el dia 25 de novembre del 2003, en qualitat de cap de cuina. El dia 12 d'octubre del 2005, la treballadora va lliurar a l'empresa una carta notificant-li la rescissió unilateral del contracte de treball entre les parts, sense preavís, per incompliment de l'article 75 apartats 2,3 i 7 de la Llei sobre el contracte de treball i més concretament: exigència de treball diferent a l'estipulat; falta en el pagament del salari (hores extraordinàries); actes vexatoris i discriminatoris de la Direcció envers la seva persona.

III.- S'ha prèviament de resoldre la qüestió del pagament de les costes processals del Sr. C.S.M.. La sentència va estimar, de manera avui definitiva, l'excepció de manca de legitimació passiva del Sr. C.S.M. en el present plet; per tant és just i equitatiu que les despeses processals derivades de la seva presència en un litigi en el qual no tenia res a veure, siguin a càrrec de la part que el va fer citar inútilment. S'ha doncs de condemnar a la Sra. M.N.S. a satisfer al Sr. C.S.M. les

costes judicials respecte a la seva intervenció en el judici.

IV.- En tràmit d'apel·lació, la problemàtica cabdal que determina la solució del nucli del litigi rau en la realització de les hores extraordinàries reclamades per la Sra. M.N.S.. En el present cas no existeix de contracte laboral escrit, i per tant pertoca a la treballadora provar que ha realitzat les hores extraordinàries que reclama, i a l'empresari, en cas que les mateixes siguin acreditades, provar que els va pagar o compensar. La Sra. M.N.S. pretén que del mes de desembre del 2003 fins al mes de desembre del 2004, va realitzar 12 hores extraordinàries setmanals, sia 48 hores extraordinàries al mes; del mes de gener del 2005 fins al mes de maig 2005, va realitzar 35 hores extraordinàries setmanals, i del mes de juny a octubre del 2005, va realitzar 12 hores extraordinàries setmanals. Resulta de la certificació lliurada el dia 19 de desembre del 2004 pel Sr. C.S.M., Director de A. SA EL SERRAT, que l'horari de treball de la Sra. M.N.S. era de les 9h a les 15 h i de les 18h a 22 h , amb els descans legals, el que fa una jornada laboral de 10 hores. Per tant, essent la jornada legal de treball de 8 h, resulta suficientment acreditat per les pròpies actes de l'empresari, que la Sra. M.N.S. efectuava 12 hores extraordinàries setmanals (2x6). En canvi, la treballadora no aporta cap prova suficientment significativa que durant el període de gener fins a maig del 2005, va realitzar mes de les 12 hores extres ja establertes. Ara bé, la societat A. SA sosté que la Sra. M.N.S. feia 48 h setmanals i que les 8 hores extraordinàries setmanals ja eren comptabilitzades en el salari de la treballadora. Resulta de les declaracions dels Srs. R.O.M. i B.F.A., que efectivament els treballadors de la cuina eren contractats per a realitzar una jornada de treball de 48 h setmanals distribuïdes en 6 jornades i que les hores extraordinàries de la 41h a la 48 h setmanal ja estaven comptabilitzades en el salari amb els corresponents increments legals. No hi ha cap raó seriosa de posar en dubte aquests testimoniatges que estan corroborats pels butlletins de salari, encara que els mateixos no siguin firmats per la treballadora; no obstant això, si 8 hores extraordinàries setmanals ja estaven comptabilitzades en el salari de la treballadora, força es de constatar que, realitzant la Sra. M.N.S. 12

hores extraordinàries cada setmana, queden pendent de pagament 4 h extraordinàries setmanals, al 75% (de la 9 a la 12). Tenint compte d'un salari base mensual net de 1.382 €, com resulta de l'import de la nòmina abonada a la treballadora i dels butlletins de salari, corresponent a 48 h de treball setmanals, al qual s'han d'afegir els avantatges materials que fan part de la remuneració, el salari horari s'estableix a l'import de 7.36 € nets. Pertoca doncs a la Sra. M.N.S. percebre a títol de les hores extraordinàries realitzades i no pagades, la quantitat de 4.611 € (12,88 € x 4 x 89,5 setmanes, deducció feta de 8 setmanes de vacances legals).

V.- Pel que fa als havers laborals, es cert que la societat A. SA va dipositar a la Batllia la quantitat de 1.580,14 € en concepte de salari del mes d'octubre (496,40 €), de 4 h extraordinàries al 25% (40,84 €), de 4 h extraordinàries al 50% (49 €), de dies de vacances (292,74 €) i de dies festius (784,32 €). Dit això, el salari de la treballadora, per 12 dies treballats al mes d'octubre del 2005, ascendeix, no a 586,24 €, incloses les hores extraordinàries pactades, sinó a l'import de 613 €; per tant s'ha de condemnar a la societat A. SA a satisfer en concepte de salari del mes d'octubre, la diferencia entre l'import del salari degut i l'import del salari pagat, mes concretament, la quantitat de 27 €.

VI.- Respecta al desestiment de la treballadora, l'article 75.3 de la Llei sobre el contracte de treball estableix que el treballador pot rescindir unilateralment i sense preavís el contracte de treball, en el supòsit de...falta o retard injustificat en el pagament del salari, motiu contemplat en la carta de desistiment de la Sra. M.N.S.. Essent acreditat que l'empresa no va pagar totes les hores extraordinàries degudes a la Sra. M.N.S., el desistiment de la mateixa esta perfectament justificat i origina l'indemnització prevista en l'article 71 de la Llei. S'ha doncs sobre aquest punt del litigi confirmar la resolució impugnada.

VII.- En conseqüència, per tots els conceptes contemplats en la demanda de la part actora, s'ha de condemnar a la societat A. SA a satisfer a la Sra. M.N.S., la quantitat de 8.833,69 €.

VIII.- La societat A. SA va formular una demanda reconvençional la qual fou desestimada pel Tribunal a quo, donant lloc a l'excepció de manca d'adequació de procediment plantejada per la Sra. M.N.S.. No es negat que a comptar del dia 1 de maig del 2004, la Sra. M.N.S. va deixar d'allotjar-se en l'hotel on treballava, i amb l'autorització de la Direcció de A. SA va anar allotjar-se en un pis arrendat per A.P.A., entitat gestionada per la societat A. SA, la qual utilitzava el pis esmentat per a vivenda exclusiva del seu personal. Malgrat haver rescindit la relació laboral amb la societat A. SA el dia 12 d'octubre del 2005, l'empresa no va recuperar les claus del pis abans del dia 24 d'octubre del 2007, i per aquesta raó sol·licita per via reconvençional que l'adversa sigui condemnada a satisfer-li la quantitat de 3.732 € en concepte d'allotjament del marit de la treballadora, la quantitat de 2.700 € en concepte d'indemnització per ocupació indeguda a comptar del dia 18 d'octubre del 2005, la quantitat de 30 € per cada dia que l'adversa continuï ocupant indegudament el pis; les despeses d'electricitat, aigua i calefacció del pis. Es acredita en autes i així ho ha constatat el primer jutge que l'ús del pis de referència per la Sra. M.N.S. deriva no d'un contracte d'arrendament sinó d'una contraprestació pels seus serveis laborals; per tant, no es d'aplicació la Llei d'arrendaments de finques urbanes, sinó el contracte de treball que ha establert aquest avantatge material, ço que fa que el procediment vigent per tots els litigis relacionats a l'ús del pis es el procediment laboral d'acord amb les disposicions de l'article 1 de la Llei sobre el contracte de treball i la jurisprudència (veure les sentències 6 d'abril i 18 de maig de 1995). Una part pot oposar a l'adversa una demanda reconvençional per tal que s'operi una compensació entre els deutes recíprocs existint entre les parts, sempre, quan es tracta de matèria laboral, que els referits deutes deriven del mateix contracte de treball, com es el cas en autes. S'ha doncs de desestimar l'excepció de manca d'adequació de procediment formulada per la Sra. M.N.S. i estimada pel Tribunal a quo.

IX.- Sobre el fons de la reconvençional, s'ha de posar de manifest que resulta de les conclusions de les parts que les mateixes varen convenir que per que la Sra. M.N.S. pugui compartir el pis únicament amb el seu marit a l'excepció d'altres treballadors de l'empresa, la

treballadora pagaria un import mensual de 480 €. La Sra. M.N.S. reconeix en el seu escrit de contesta a la reconvenció que només va pagar la quantitat de 4.700 € per aquest concepte; per tant li pertoca satisfer a la societat A. SA, la quantitat de 3.220 € pel període compres entre la data de 1 de maig del 2004 i del 15 d'octubre del 2005, data de rescissió de la relació laboral. L'ús d'una vivenda en contraprestació de serveis constitueix un accessori del salari i per tant s'acaba amb el mateix es a dir amb el trencament de la relació laboral. Si el treballador continua ocupant el local després la rescissió del contracte de treball, es tracta d'un incompliment del contracte i l'empresari pot demanar una indemnització pels danys i perjudicis que li ha ocasionat aquest incompliment. En cas d'autes, fou només el dia 24 d'octubre del 2007 que la Sra. M.N.S. va restituir les claus del pis, el que fa que durant 2 anys, l'empresa no ha pogut utilitzar la vivenda per allotjar altres dels seus treballadors. En conseqüència, s'ha de condemnar a la Sra. M.N.S. a rescabalar a la societat A. SA, l'import de 11.520 € (480 x 24) corresponent al perjudici sofert per l'empresa per incompliment del contracte de treball per part de la treballadora del 18 d'octubre del 2005 fins al 24 d'octubre del 2007, data de l'entrega de les claus. En canvi s'ha de desestimar la reclamació de la societat A. SA respecte al pagament de les despeses d'electricitat , aigua i calefacció, atès que l'empresa no prova de cap manera que s'hagi convingut entre les parts que les referides despeses serien a càrrec del treballador.

X.- En raó de l'estimació parcial tant de la demanda inicial com de la demanda reconvencional, no s'ha de fer especial imposició de costes d'ambdues instàncies, llevat de les despeses processals del Sr. C.S.M., que quedaran a càrrec de la Sra. M.N.S., com s'ha dit mes amunt.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar en part el recurs de la societat A. SA;

Revocar la sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal de batlles de data 31 d'octubre del 2007 en el sentit d'estimar parcialment tant la demanda principal que la reconvençional, i en conseqüència:

Condemnar a la societat A. SA a pagar a la Sra. M.N.S. la quantitat de 8.863,69 €;

Condemnar a la Sra. M.N.S. a satisfer a la societat A. SA l'import de 14.740 €;

Operant la compensació entre aquelles quantitats, condemnar a la Sra. M.N.S. a abonar a la societat A. SA, la suma de 5.876,31 € amb els interessos legals a comptar de la present resolució;

Sense fer especial imposició de costes en ambdues instàncies, llevat pel que fa a les despeses processals del Sr. C.S.M. que quedaran a càrrec de la Sra. M.N.S..

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-